

ایران فرهنگی

نگاهی به روند صدور مجوز به یک کتاب خاص

ایدئولوژی جهان آزاد و جعل فاشیسم اسلامی

۲۴

گفت‌وگو با مدیرعامل انجمن کتابفروشان جبهه فرهنگی انقلاب:

معرفی کتاب در بین مداحان رواج دارد

۲۶

کتابخانه

سومین پویش سفیر حسین^(ع) با هدف ترویج و عرضه کتاب در هیأت‌های حسینی برگزار می‌شود

نذر کتاب

- در ماه محرم چه بخوانیم؟
- نسل جدیدی که نذوراتش هم متفاوت است!
- پژوهشی خوش‌خوان
- قدرتمایی موج جدید منتقدان سرمایه‌داری
- چطور برای کودک کتاب انتخاب کنم؟

پژوهشی خوش‌خوان

یادداشت

مهدی مفایی

کتاب «داستان بریده بریده» روایتگر و قصه‌گوی یکی از مهم‌ترین و ماناترین برهه‌های تاریخ اسلام است که اثری بی‌بدیل بر مسیر تاریخ و زندگی مسلمانان گذاشته است. این کتاب داستان خود را از واپسین روزهای حیات معاویه یعنی ماه رجب سال ۶۰ هجری قمری

شروع می‌کند و در روزهای بعد از واقعه حره، یعنی ذی الحجه سال ۶۳ هجری قمری به پایان می‌رساند. واقعه کربلا در آغاز سال ۶۱ هجری به‌عنوان مهم‌ترین حادثه‌ای که در این بین اتفاق افتاده، محور اصلی داستان بریده بریده است. مهم‌ترین ویژگی این کتاب که آن را از سایر کتاب‌های تاریخی جدا می‌کند، بیان وقایع تاریخی به زبان محاوره و دوستانه است که معمولاً در داستان‌گویی از آن استفاده می‌شود و این زبانی خارج از عرف کتاب‌های تاریخی است.

این نوع نگارش سبب افزایش سرعت مطالعه شده و برای خواننده قرابت بیشتری با وقایع تاریخی ایجاد می‌کند.

منابعی که در این کتاب از آنها استفاده شده، منابع تاریخی موجود تا سده هشتم هجری است که به گفته نویسنده از کم‌ترین تحریف و دستکاری برخوردار بوده و منابعی موقوت محسوب می‌شوند.

نویسنده در کتاب تلاش کرده است تا به صورتی جزئی و گاهی مفصل، تا جایی که اطلاعات منابع تاریخی اقتضا می‌کند، به بیان علل و عوامل شکل‌گیری رخداد‌های مهم نیمه دوم سده اول هجری بخصوص حادثه عاشورا، وضعیت شهرهای مختلف اسلامی در زمان حکومت یزید و وضعیت مسلمانان و تأملات درونی آنان در آن دوران بپردازد.

داستان بریده بریده، حدوداً از ۲۳۷ داستان کوتاه تشکیل شده و در کل، یک حادثه اصلی را به‌صورت خطی روایت می‌کند. کتاب از زمانی آغاز می‌شود که

نکردن امام حسین(ع) و خروج او از مدینه به سمت مکه و نیز حوادثی را که در مکه برای آن حضرت رخ داد، با استفاده از منابع تاریخی با جزئیات و ریزبینانه بیان می‌کند. پس از اینکه امام از نامه‌های مردم عراق برای دعوت آن حضرت به کوفه مطلع می‌شود، مسلم بن عقیل را برای گرفتن بیعت با آنان و راستی آزمایی ادعای آنها به کوفه می‌فرستد. شهادت مسلم در کوفه و سپس حرکت امام از مکه به سمت عراق و حوادث مربوط به این دوره و سپس اتراق امام و یارانش در کربلا، بخش‌های بعدی این کتاب هستند که نویسنده روایت کرده است.

امام حسین(ع) و یارانش در کربلا در جنگی نابرابر از سوی سپاهیان یزید به شهادت می‌رسند و امام زین العابدین(ع) که بیمار بوده، به همراه قافله اسرا به شام برده شده و سپس روانه مدینه می‌شوند. اتفاقاتی که در راه شام و مدینه و نیز در قصر یزید رخ می‌دهد، در این بخش به تفصیل بیان شده است و ویژگی‌های مثبت و مهم کتاب است.

بخش پایانی کتاب نیز به بازگویی واقعه حرّه می‌پردازد که طی آن سه سال بعد از واقعه عاشورا، مردم مدینه به رهبری عبدالله، فرزند حنظله غسبل الملائکه، بر ضد حکومت یزید قیام می‌کنند و یزید با بی‌رحمی و خشونت تمام آنها را سرکوب می‌کند. نویسنده منبع هر فصل را در انتهای کتاب آورده و نیز بخشی را به نام کتابنامه در پایان کتاب گنجانده است که اطلاعات خوبی از کتاب شناسی واقعه عاشورا را در اختیار خواننده قرار می‌دهد. در پایان به‌نظر می‌رسد این کتاب برای فردی که قصد دارد اتفاقاتی را که منجر به شهادت امام حسین(ع) شد مطالعه کند و در عین حال به‌دنبال اثری روان و خوش‌خوان است که بر پایه اسناد مورد اعتماد نوشته شده باشد، مناسب است.

کتاب «داستان بریده بریده» به قلم علیرضا نظری خرم به رشته تحریر درآمده و توسط انتشارات کتابستان معرفت نیز منتشر شده است.

نسل جدیدی که نذوراتش هم متفاوت است!

یادداشت

زهرا پیوندی

بلکه آنچه که از تاریخ برمی‌آید، نشان دهنده این نکته است که این سنت در ادیان الهی دیگر نیز وجود دارد. نذر کردن یکی از سنت‌های اصیل اسلامی است که متأسفانه در ذهن ما محدود به پخش غذا و شربت شده و از دیگر کارهای خوبی که می‌توان به‌عنوان نذر انجام داد، غافل شده‌ایم. در واقع نذر یعنی آنکه انسان تصمیم بگیرد برای خدا کاری را انجام بدهد و فرهنگ بخشش و انفاق را بیاموزد.

نویسنده این کتاب سعی دارد تا مفهوم درست نذر را به کودکان آموزش دهد. قصه «نذر مخصوص» علاوه‌بر آموزش دادن کار خوب و ترویج فرهنگ و تربیت دینی به کودکان، با بیان و متن روان کودکانه و شخصیت‌پردازی قوی که دارد، باعث شده تا این کتاب، کتابی دوست‌داشتنی به نظر برسد و محصولی خوب و مناسب برای بهره‌مندی بیشتر کودکان از ماه محرم باشد.

محرم که نزدیک می‌شود، حال و هوای شهر هم تغییر می‌کند؛ سیاه‌پوش شدن خانه‌هایی که هیأت و روضه در آنها برقرار است، برپایی تکیه‌ها، به راه افتادن دسته‌های عزاداری،

مشکی‌پوش شدن کودکان و والدین و... همه و همه به عشق آقایی به نام حسین(ع) در تلاطم و تکاپو هستند و هر کسی هر چه دارد را در طبق اخلاص قرار می‌دهد تا شاید عنایتی از جانب سیدالشهدا شامل حالش شود. دنیای ساده و کودکانه بچه‌ها، بسیار عجیب و غریب است. آنها گاهی دیده و ندیده حرف‌هایی می‌زنند و کارهایی می‌کنند که از نگاه آدم‌بزرگ‌ها عجیب و غریب به‌نظر می‌رسد و برخی از تصمیم‌هایشان حیرت‌آور است. کتاب «نذر مخصوص» که به قلم و تصویرگری کلرزوبرت نگاشته شده و توسط انتشارات رودآبی به رشته تحریر درآمده است، روایتگر داستانی کودکانه و خلقت درباره نذری دادن در ایام عزاداری

اباعبدالله الحسین(ع) است. در این کتاب با یکی از تصمیم‌ها و کارهای عجیب و غریب این نسل جدید آشنا می‌شوید. داستان قصه که بخشی از رابطه و عشق کودکان نسبت به اهل بیت(ع) است، از این قرار است که تعدادی از بچه‌ها تصمیم می‌گیرند برای اربعین و به یاد امام حسین(ع) غذای نذری بین مردم پخش کنند که از قضا دختر کوچک قصه وقتی معنای نذر را متوجه می‌شود تصمیم می‌گیرد که یک چیز مخصوص نذر کند! دخترک مهربان قصه به‌دنبال این است تا نذری را در نظر بگیرد که از عهده انجام آن برپایید، او دوست دارد تا نذری‌اش با نذری دیگر بچه‌ها متفاوت باشد. گرچه دختر قصه ما سن و سال کمی دارد ولی درس بزرگی در این ماجرا به خواننده می‌آموزد.

نذری همانطور که از نامش مشخص است، عهده‌ای است که شخص با برآورده شدن حاجت خود آن را ادا می‌کند. نذری تنها ویژه آیین مقدس اسلام نیست،

نگاهی به روند صدور مجوز به یک کتاب خاص

ایدئولوژی جهان آزاد و جعل فاشیسم اسلامی

مهدی سلیمانی

در تاریخ ۲۰ اسفند ۱۳۹۹ خبری در حوزه کتاب منتشر شد با این عنوان:

«اسلام‌گرایی رفع توقیف شد.»
یتیری که حکایت از رفع توقیف کتاب بحث‌برانگیز «اسلام‌گرایی» می‌کرد. در ادامه خبر آمده بود: «در حالی چاپ دوم کتاب اسلام‌گرایی نوشته ارنست نولته با ترجمه مهدی تدینی منتشر شده که جلوی توزیع چاپ اولش گرفته شده بود. به گفته مترجم، این کتاب در بازار سیاه با قیمت نجومی فروخته می‌شد...»
کتاب «اسلام‌گرایی؛ سومین جنبش مقاومت رادیکال» نوشته ارنست نولته که در شهریورماه ۱۳۹۹ در انتشارات ثالث منتشر شده بود، مدت کوتاهی بعد از چاپ اولیه، از سطح بازار کتاب جمع‌آوری شد و به گفته مترجم به ناشرش اجازه توزیع داده نشد. طبق معمول این کتاب هم از بازار سیاه سر در آورد که با واکنش مترجمش همراه شد. او نوشت: «این هم از نتایج توقیف یک کتاب؛ بازار سیاه شنیده بودیم، اما نه دیگه آن قدر سیاه؛ کتاب «اسلام‌گرایی» نولته را قیمت زده‌اند یک و نیم میلیون ا قیمت پشت جلد آن ۷۵ هزار تومن... اما پس از کش‌وقوس‌های فراوان، ناشر کتاب اعلام کرد چاپ دوم آن در ۴۷۶ صفحه و با قیمت ۸۷ هزار تومان منتشر شده است...»

مهدی

تدینی همچنین نوشته است: «خوش‌ترین پایان ممکن برای ماجرای کتاب «اسلام‌گرایی» اثر ارزشمند نولته رقم خورد. کتاب سرانجام پس از ۹،۸ ماه رایزنی اجازه انتشار یافت. خوشبختانه هیچ تغییر و هیچ جرح و تعدیلی نیز بر کتاب اعمال نشد و فقط دو صفحه به عنوان «یادداشت ناشر» به کتاب افزوده شده است... تجربه‌ای که می‌رفت به تجربه‌ای تلخ تبدیل شود، به تجربه‌ای ارزشمند برای همه ما تبدیل شد. لازم می‌دانم از همه دوستانی که این کتاب را فراموش نکردند و از آن حمایت کردند، تشکر کنم. برابم عجیب بود که از شش گوشه دنیا هموطنان عزیز به من پیام می‌دادند و سراغ این کتاب را می‌گرفتند. از اهالی نشر، اهل قلم و فرهیختگانی که به اشکال مختلف پیگیر کتاب بودند، قدردانی می‌کنم؛ اما در این میان بی‌اغراق، بیش از همه از جناب دکتر صدراالدینی، مدیر محترم اداره کتاب (وقت) سیاست‌گزارم، بارها با اداره کتاب جلسه داشتم و انصافاً جز همدلی چیزی ندیدم؛ اما چیزی که بسیار بیشتر خوشحال و امیدوارم می‌کند، این است که نشانه‌ای از فرهنگ مدارا بروز کرد که امیدوارم دامن بگستراند.»

قدرتمایی موج جدید منتقدان سرمایه‌داری

منتقدان سرمایه‌داری در تپ‌های گوناگون در برابر بت نوسازی مارشالی نقش آفرینی کرده‌اند. آنها ترجمه آثار جریان متفقد جهانی را به‌عنوان مأموریت اول و پرکارگرد خود تعریف کرده‌اند. رویکردهای نظری جریان جهانی منتقد سرمایه‌داری پس از فروپاشی شوروی، ترکیب تازه‌ای یافته‌اند؛ البته جریان چپ پس از جنبش ۱۹۶۸ فرانسه نیز به بازاندیشی اساسی و بازسازی بنیادین خود دست زده بود، اما این بار مسأله اساسی، نقد طبیعی بودن شکل‌گیری سرمایه‌داری به‌عنوان نتیجه سیر طبیعی تکامل تاریخ قرار داده شد و ظهور آن به‌عنوان انحرافی در تاریخ قلمداد شد. همچنین این جریان با نقد مارکس به دلیل توجه بیش از حد به اقتصاد، امر سیاسی و فرهنگی را در تحلیل‌هایش اولویت‌بخشید. چندی است ناشران حوزه علوم اجتماعی ایران نیز به سمت آثار اندیشمندانی مانند هانری لوفور، آلن بدیو، دیوید هاروی، ژاک رانسیر، میگل اینسور، اسلاوی ژژیک، آلن تورن، هنری هلر و آگامبن تمایل پیدا کرده‌اند و آثارشان را ترجمه و تحلیل می‌کنند. با توجه به تاریخ سیاسی احزاب چپ‌گرا در ایران، از آنجا که چنین آثاری مخاطب عام ندارند، می‌توان گفت چاپ این آثار اهداف گسترده‌تری را دنبال می‌کند: تربیت و تقویت نیروهای نظریه‌پرداز در دانشگاه‌ها، تغییر فضای گفتمان روشنفکری ایرانی، تأثیرگذاری غیرمستقیم بر سیاست و اعمال نفوذ و جهت‌دهی به قدرت از طریق نهاد علم. همچنین از عوامل مطرح شدن چنین جریان‌هایی، گفتمان

اسلام‌گرایانه دهه اول قرن بیست و یکم و ماجرای یازده سپتامبر ادامه می‌یابد. یازده سپتامبر و اسامه بن‌لادن برای او شاهدی است در جهت معرفی اسلام‌گرایی به‌عنوان سومین جنبش رادیکال.

طرح موضوع پژوهشی نولته، یعنی اسلام‌گرایی، مقارن با دهه‌ای است که جهان اسلام و مسلمانان به‌عنوان خطری برای غرب به رهبری امریکا مطرح شد. این‌بار به‌جای اردوگاه سرخ و کمونیست‌ها، مسلمانان به‌عنوان «دیگری» جهان آزاد تعریف می‌شوند. پس از ۲۰۰۱ و ماجرای یازده سپتامبر کشورهای اسلامی از طرف امریکا مورد اتهام قرار گرفتند. امریکا با همراهی ناتو به عراق و افغانستان حمله کرد و در این حملات صدها هزار مسلمان کشته و میلیون‌ها نفر آسیب دیدند. مسلمان‌هراسی و نفرت در تریبون‌های سیاسی و تبلیغاتی به هسته مرکزی گفتار غرب تبدیل شد. بهانه جورج بوش برای حمله به خاورمیانه، جنگ با «اسلام‌گرایان فاشیست» بود. صدام، کسی که جهان آزاد برای او راکتور هسته‌ای نیز ساخته بود و تا

پس از تبدیل به قدرت اتمی پیش رفته بود، به‌یک‌بار ه جزو اسلام‌گرایان فاشیست شد. در دوده گذشته امواج اسلام‌سنیزی در بخش‌های گوناگونی از جهان شکل گرفته است. افزون بر امریکا، امروزه در اروپا احزاب راست افراطی بسیار بر آتش نفرت از مسلمانان می‌دمند. روزه‌روز بر قدرت این احزاب افزوده می‌شود. برای نمونه در آلمان «حزب جایگزین برای آلمان» مسلمانان را تهدیدی برای جامعه آلمان می‌دانند. مقابله و ممنوعیت با ارزش‌ها و هنجارهای اسلامی در سراسر اروپا گسترش پیدا کرده است. ممنوعیت برقع‌پوشی یکی از مصداق‌های بارز آن است. همچنین حتی کشورهای آسیایی و آفریقایی هم از این موج اسلام‌سنیزی در امان نمانده‌اند. همچنین همه این تحولات بی‌ارتباط با معرفی اسلام به‌عنوان جنبشی فاشیستی نیست.

۴. مهدی‌تدینی مترجم آثار آلمانی زبان در حوزه تاریخ و علوم اجتماعی است. او طی چند سال گذشته حدود ۱۰ کتاب ترجمه کرده است؛ کتاب‌هایی در تبیین فاشیسم، هولوکاست و جمهوری وایمار، (هرچند دین اسلام نیز از نظر او یک تمامیت‌خواهی کامل است) را مورد بررسی قرار می‌دهد که به اسلام‌گرایی با ارزش‌گذاری مطلق روی یک چیز: ارزش مطلق کار زنده در مارکسیسم، خودفرمانی دولت جنگی در فاشیسم و تسلیم در برابر اراده الهی در اسلام.»

به‌طور مشخص نولته در کتاب «اسلام‌گرایی» قرائت‌هایی از اسلام (هرچند دین اسلام نیز از نظر او یک تمامیت‌خواهی کامل است) را مورد بررسی قرار می‌دهد که به اسلام‌گرایی با ارزش‌گذاری مطلق روی یک چیز: ارزش مطلق کار زنده در مارکسیسم، خودفرمانی دولت جنگی در فاشیسم و تسلیم در برابر اراده الهی در اسلام.»

مهدی‌تدینی مترجم آثار آلمانی زبان در حوزه تاریخ و علوم اجتماعی است. او طی چند سال گذشته حدود ۱۰ کتاب ترجمه کرده است؛ کتاب‌هایی در تبیین فاشیسم، هولوکاست و جمهوری وایمار، (هرچند دین اسلام نیز از نظر او یک تمامیت‌خواهی کامل است) را مورد بررسی قرار می‌دهد که به اسلام‌گرایی با ارزش‌گذاری مطلق روی یک چیز: ارزش مطلق کار زنده در مارکسیسم، خودفرمانی دولت جنگی در فاشیسم و تسلیم در برابر اراده الهی در اسلام.»

۴. مهدی‌تدینی مترجم آثار آلمانی زبان در حوزه تاریخ و علوم اجتماعی است. او طی چند سال گذشته حدود ۱۰ کتاب ترجمه کرده است؛ کتاب‌هایی در تبیین فاشیسم، هولوکاست و جمهوری وایمار، (هرچند دین اسلام نیز از نظر او یک تمامیت‌خواهی کامل است) را مورد بررسی قرار می‌دهد که به اسلام‌گرایی با ارزش‌گذاری مطلق روی یک چیز: ارزش مطلق کار زنده در مارکسیسم، خودفرمانی دولت جنگی در فاشیسم و تسلیم در برابر اراده الهی در اسلام.»

”

خوش‌ترین پایان ممکن برای ماجرای کتاب «اسلام‌گرایی»

اثر ارزشمند نولته رقم خورد. کتاب سرانجام پس از

۹،۸ ماه رایزنی اجازه انتشار یافت. خوشبختانه هیچ تغییر

و هیچ جرح و تعدیلی نیز بر کتاب اعمال نشده و فقط دو

صفحه به‌عنوان «یادداشت ناشر» به کتاب افزوده شده

است... تجربه‌ای که می‌رفت به تجربه‌ای تلخ تبدیل شود،

به تجربه‌ای ارزشمند برای همه ما تبدیل شد. لازم می‌دانم

از همه دوستانی که این کتاب را فراموش نکردند و از آن

حمایت کردند، تشکر کنم

خود از نظام‌های توتالیتر به زمینه‌های شکل‌گیری، عملکرد و سازوکارهای این نظام‌ها از منظر متفکرانه لیبرال می‌پردازند؛ بنابراین در ترجمه کارهای مترجم همواره وحدتی وجود دارد. ۳. انتشار خبر مربوط به رفع توقیف کتاب «اسلام‌گرایی» پرسش‌ها، مسائل و ابهامات بسیاری را پدید آورده است. با توجه به تکرار چنین اتفاقاتی (همچون ماجرای کیه که برای کتاب «چرا ملت‌ها شکست می‌خورند» اثر عجم‌اولو یا کتاب «انسان خردمند» یووال نوخ‌هراری پیش آمد) سؤالاتی مطرح است که بد نیست به آنها بپردازیم. چرا کتاب پس از انتشار توقیف شد؟ و چرا به قول مترجم پس از مدتی «رایزنی» بدون هیچ‌گونه جرح و تعدیلی و تنها با افزودن یادداشت ناشر مجوز انتشار مجدد گرفت؟ آیا کتاب پیش از انتشار مورد ارزیابی و

با مفهوم فاشیسم‌اند و جنبش‌های مقاومت اسلامی در جهان اسلام، از مصادیق جنبش‌های فاشیستی‌اند. از این‌رو انقلاب اسلامی ایران برای او ماهیتی فاشیستی و تمامیت‌خواه دارد. با توجه به این تفسیر واضح و روشن کتاب از انقلاب اسلامی، در فرایند بررسی محتوایی چه اتفاقی رخ داده که کتاب تأیید و منتشر شده است. آیا مسئولان ارزیابی، این تفسیر از انقلاب اسلامی به‌منزله جنبشی اسلام‌گرا را حمل بر اسلامی بودن انقلاب کرده‌اند؟ یا به‌سادگی از کنار آن گذشته‌اند؟

نکته پایانی تناقض‌های عجیب و غریب حول کتاب از ابتدا تا امروز است. با توجه به مطالبی که بیان شد باید پرسید آیا این اثر تنها اثری بوده که در وزارت ارشاد سابق بدون هیچ نظارتی وارد بازار نشر شده است؟ از

طرفی کتابی با محتوای اسلام‌سنیزانه منتشر و بنا به دلایلی از بازار کتاب جمع‌آوری می‌شود و پس از پنج ماه رایزنی بدون هیچ‌گونه جرح و تعدیلی و تنها با افزودن مقدمه‌ای کوتاه و ساده‌انگارانه مجدداً روانه بازار می‌شود. در این بین بر ما پوشیده است که این فرهنگ مدارا انجامیده است؟ آیا کستره فرهنگی مدارا شامل انتشار کتاب‌هایی هم می‌شود که انقلاب اسلامی ایران را جنبشی فاشیستی می‌خواند؟ آیا اکنون سؤال این است که آیا متولیان بررسی محتوای کتاب‌ها متوجه حضور پرتنبین این جریان در فضای نشر هستند؟ دربار این کتاب خاص یعنی «اسلام‌گرایی»، آیا محتوا، مقدمه مترجم و طرح جلد آن همگی مسئول ارزیابی را به این نتیجه رهنمون نکرد که این کتاب یکی از مصادیق این جریان است؟ در نگاه نخست طرح جلد کتاب نمایانگر درک ناشر از کتاب است. این طرح در نگاه اصلی کتاب وجود ندارد و به انتخاب ناشر روی جلد قرار گرفته است. این طرح نقاشی یک زن مسلمان برقع‌پوش کلاشیک‌به‌دست است. کلیشه‌ای ساده و ابتدایی که شب و روز در تبلیغات علیه مسلمانان به کار می‌رود. اسلام و خشونت در کنار هم. آیا به واقع مسئولان وقت وزارت ارشاد از درک این تصویر ساده عاجز بودند؟ بسیار جای تعجب دارد که پذیرش چنین طرح جلدی را حمل بر ناآگاهی دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی کرد.

تکلیف محتوای کتاب هم کم و بیش روشن است. در تفسیر نولته مفهوم اسلام‌گرایی (اسلامیسم) هم‌معنی کرده است. جریان دیگر، نهادگرایان و جامعه‌شناسان اقتصادی هستند که هرکدام از منطری، به نقد عقاید اقتصادی لیبرالیسم و همت گمارده‌اند. کوز، نورث، سویدبرگ و گرانو وتر از جمله این اندیشمندان هستند و نهادگرایان ایرانی مانند فرشاد مؤمنی و حسین راغفر نیز ذیل همین پارادایم می‌اندیشند.

ایده چپ از جهاتی همچون چالش با سرمایه‌داری جهانی، مشابهت‌هایی با ایده انقلاب اسلامی دارد، اما در مبانی شدت متفاوت است. مبادی معرفی ماتریالیستی مارکسیسم اصیل و تمرکز بر تفسیر تاریخ مبتنی بر عامل اقتصاد از جمله این اختلافات هستند که برخی از آنها را حتی نسخه‌های متأخر چپ نیز نقد و اصلاح کرده‌اند. جریان چپ نزاع طبقاتی را موتور محرک اصلی تاریخ می‌داند، اما انقلاب اسلامی مبتنی بر برداشت قرآنی خود و محوریت خداوند در تفسیر تاریخ، نزاع حق و باطل و کشتگری قهرمانان را موتور محرک تاریخ معرفی می‌کند. برخلاف تلقی چپ، ماکیب در انقلاب اسلامی محترم شمرده می‌شود و بنا نیست به دلیل وجود فاصله طبقاتی، ظلمی به گروهی از مردم بشود؛ اگرچه به صورت مفیدتی و نه اجباری‌ریونی، قواعدی پویا همچون خمس، زکات، ارث و انفاق را برای جلوگیری از انباشت ثروت مقرر کرده است. در واقع ایده انقلاب اسلامی ایران، دیکتاتوری پرولتاریا یا دیکتاتوری دولتی را بر دیکتاتوری طبقه بورژوازی ترجیح نمی‌دهد و با طاووت داخلی و خارجی، بجز سلطنت حکومت ارزش‌های الهی مخالف است. همین حاکمیت ارزش‌های

الهی پیوند میان مردم و مسئولان حکومت دینی را برقرار می‌کند و تفاوت بسیاری با اقدامات تبلیغاتی یا کنترلی نظام‌های مارکسیست‌دارد. محوریت ارزش‌های الهی سبب می‌شود توسعه از نظرگاه اسلام، تفاوت ماهوی با رویکرد مادی سوسیالیسم به توسعه داشته باشد. هم‌زمانی مده، معنا، دنیا و آخرت در نگاه اسلام، سبب پویایی تعریف توسعه در اسلام شده است. در پایان لازم به ذکر است چرخش نشر به نفع جریان چپ، از وجهی که فستار و جرانی در نقد تئولیب‌لیسم بی‌سرسلط در کشور به دست می‌دهد، سودمند است؛ اما نباید ساده‌انگانه‌ای و با اراده رهایی از لیبرالیسم، عرصه را تسلیم این جریان کرد؛ چراکه بر اساس تجربه‌های تاریخی، چپ ایرانی در لحظه سیاسی نهایی، به چپ جهانی نزدیک نمی‌شود، بلکه به راست جهانی سوق می‌یابد و اگر قدرت پیدا کند، به ایده جمهوری اسلامی حمله می‌برد. همچنین بدنه اجتماعی و دانشجویی این جریان در ایران نیز همواره سابقه کشتگری رادیکالی را از خود نشان داده است که به سادگی جریان‌های سیاسی گوناگون داخلی و خارجی می‌توانند از آن بهره‌برداري کنند. حکومتی عادلانه مبتنی بر پیشینه حوزة اسلامی و دانش‌جویی این موازات آن نیز مشعل پرفروغ نهضت مطالبه‌گری و به کار بستن عملی آن در سطوح گوناگون روشن شود.

در ماه محرم چه بخوانیم؟

ضیافت بلا

■ نویسنده: سیدمحمد مهدی میرباقری

■ انتشارات تمدن نوین اسلامی

کتاب «ضیافت بلا» در دو فصل با عنوان های «سیر و سلوک متعارف» و «مقالات سلوکی از زیارت عاشورا» تنظیم شده و مباحثی مانند «عزم و تصمیم انتخاب معبود»، «محاسبه»، «توبه» و «رجوع الی الله»، «سلام به ولی خدا» و «علت عقب ماندن افراد مختلف از قافله عاشورا» را ذیل این دو بخش بررسی کرده است. اثر حاضر، تنظیم متن سخنرانی حجت‌الاسلام محمد مهدی میرباقری درباره مقایسه ارکان و مراحل سیر و سلوک متعارف است که در سال ۱۳۷۷ ارائه شد. به نظر نویسنده کتاب «هدف از خلقت چیزی جز قرب و لقاء حضرت حق نیست، لذا شناخت راه وصول به این هدف بزرگ برای رسیدن به آن بسیار مهم و ضروری است و برای رسیدن به این راه دو نوع مسیر پیش بینی و پیشنهاد شده است، راه نخست، راه بزرگان و علمای اخلاق و برخی کتاب‌های معرفتی به استناد آیات و روایت است و راه دوم سلوک با شفاعت اولیای خدا و معصومین (ع) است. اگر راه نخست را همچون عبادت در ایام عادی سال فرض کنیم، راه دوم به منزله شب قدر است و راهی کوتاه‌تر برای رسیدن به لقای پروردگار است، که دعاهایی مانند زیارت عاشورا این راه را هموارتر می‌کنند.» این کتاب، تلاش دارد با نگاهی جدید به زیارت عاشورا، این دعا را راهی برای رسیدن به سلوک الی‌الله و نزدیک شدن به امامان معصوم (ع) معرفی کند. این کتاب می‌تواند دیدگاه شما را نسبت به زیارت عاشورا و ارتباط عاشورا و ظهور را دگرگون سازد، کتابی است که خواندنش به مخاطب نشان می‌دهد که چگونه می‌توان از قافله امام زمان علیه‌السلام جانشانده همانگونه که بزرگانی از قافله کربلا جاماندند و ویژگی هایی را که برای همراهی استوار با امام زمانمان باید داشته باشیم آموخت! با خواندن این اثر مخاطب از نظر اعتقادی و بصیرتی متحول خواهد شد و نقشه راهی هم برای چگونه عمل کردن برای کسب توفیق یاری امام زمانش را دریافت خواهد کرد.

بچه‌های فرات

■ نویسنده: لیلا قربانی

■ انتشارات: جمکران

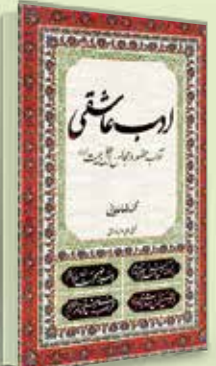
بچه‌های فرات نام داستانی است که در سال ۶۱ هجری، در عراق و در کوفه می‌گذرد. در سالی که امام سوم شیعیان، حسین بن علی (ع) و همراهان صدیقش در صحرای کربلا با سپاه تزویر و کفر روبه‌رو شدند. این داستان روایت دوستانی نوجوان به نام‌های سعد، علی و مالک است که در کوفه و در عالم جوانی خود زندگی می‌کنند، اما زمانی که خبر آمدن حسین (ع) به کوفه را می‌شنوند ناگزیر از گرفتن تصمیم‌اند. تصمیم بر اینکه به کدام راه پای گذارند و به کدام دسته بپیوندند و در این میان پس از چالش‌های فراوان هرکس راه خود را انتخاب می‌کند. این داستان روایتی نو از واقعه کربلا است. در نوشتن این کتاب از منابع تاریخی استفاده شده تا تصویر قابل اطمینانی از وقایع آن زمان به‌دست‌دهد. «لیلا قربانی» در داستان بلند «بچه‌های فرات» ماجرای نوجوانانی را روایت می‌کند که آوازه امام حسین (ع) و عزیمت او به کوفه به گوششان خورده و می‌کوشند در زمره یاران او باشند. آنها شنیده‌اند که دعوت‌کنندگان امام (ع) حالا پشت او را خالی کرده‌اند. داستان از تردید بزرگ‌ترها می‌گوید و از ترس‌ها و طمع‌هایشان، از عزم نوجوانان پاک‌سرشت می‌گوید و از شجاعت و همدلی‌شان. با خواندن این داستان بلند بهتر می‌توانید بفهمید چه شد که ترس و تردیدها بر همراهی با سیدالشهدا اثر گذاشت و چگونه شعور چند نوجوان باعث میل آنها برای حضور در کربلا شد. شخصیت‌های اصلی کتاب، این سه نوجوان هستند که درگیر و دار رویارویی سپاه یزید و امام حسین (علیه‌السلام) در تنگنای سختی درمی‌مانند و با پشت سر گذاشتن ماجراهایی دست آخر هر کسی راه خودش را برمی‌گزیند. راهی که او را در مسیر سعادت و یا شقاوت و یا سرگردانی خواهد برد. این اثر در قالب داستانی بر اساس اخبار و اطلاعات تاریخی معتبر از منابع مرجع اقتباس شده و گویای تاریخ کربلا و قیام امام حسین (علیه‌السلام) و هفتاد و دو تن از یاران اوست. سپاهی که توسط دشمن محاصره و در کمال ناجوانمردی در جنگی نابرابر درگیر شده و با گذشت قرن‌ها هنوز آوازه شجاعت و فداکاری آنها در راه حق باقی است. این کتاب توسط انتشارات کتاب جمکران به رشته تحریر درآمده است.

ادب عاشقی

■ نویسنده: محمدرضا عابدینی

■ انتشارات معارف

کتاب «ادب عاشقی» با موضوع «آداب حضور در مجالس اهل بیت (ع)» برگرفته از نکات معرفتی و کاربردی مدرس برجسته حوزه علمیه قم و خطیب ارجمند؛ استاد محمدرضا عابدینی در جلسات متعدد سخنرانی در مجالس حسینی و هیأت‌های دانشجویی ... است که به اهتمام هسته‌های احیای امر و منظومه فکری علامه طباطبائی مرکز رشد دانشگاه امام صادق علیه‌السلام و توسط علی جعفری هرستانی گردآوری و تدوین شده و مرحله به مرحله توسط استاد عابدینی تکمیل و تأیید شده است. این اثر جلد اول از مجموعه‌ای دو جلدی است و جلد دوم این اثر با عنوان «ادب خادمی» با موضوع آداب برپایی و اقامه مجالس اهل بیت (ع) که شامل نکات کاربردی و تشکیلاتی ویژه مسئولان هیأت‌ها و برگزار کنندگان و خادمان مجالس اهل بیت (ع) است، نیز در حال تدوین است و بزودی در اختیار علاقه‌مندان به این مباحث قرار خواهد گرفت. در این کتاب سعی شده است لحن و ادبیات سخنرانی‌ها تا حدودی حفظ شود و از آنجا که غالب این سخنرانی‌ها عمومی بوده است، سبک بیان مطالب گفتاری و ساده است، هرچند همه مطالب بیان شده مستند به اصول معرفتی است. به‌دلیل دلچسپ شدن مطالب از نکات مطرح شده در سخنرانی‌های مختلف و تلاش برای کاربردی بودن آن برای استفاده بیشتر از مجالس اهل بیت (ع)، ممکن است بعضی از مقدمات و نتایج بحث در این متن ذکر نشده باشد و ترتیب و چینش مطالب الزاماً نظم منطقی یک اثر پژوهشی را دنبال نکرده باشد، هرچند برای نظم و سیر کاربردی متن زحمت کشیده شده است. چنانچه ذکر شد نگارش این کتاب برای استفاده عموم از مجالس اهل بیت (ع) است هرچند تذکر این نکات برای اهل مباحث معرفتی نیز خالی از لطف نیست، اما از آوردن مباحث معرفتی و تحقیقی دقیق و فنی پرهیز و بیشتر به ثمرات و نتایج این مباحث توجه شده است. این کتاب در ۱۰ فصل، در بردارنده آداب مقدماتی حضور در مجالس اهل بیت علیه‌السلام، آداب معرفتی مجالس اهل بیت و نکات کاربردی فردی، جمعی، تشکیلاتی و تمدنی در این زمینه است.

الی الحبيب

■ نویسنده: سید علی اصغر علوی

■ انتشارات سدید

در فقه گفته می‌شود آب قلیل اگر به کر متصل باشد دیگر حکم آب کر را دارد. اصحاب هم اینگونه بودند: خود را به اقیانوسی وصل کردند که برای همیشه حضور دارد، پس آنها هم حضورشان همیشگی است. این سرّ جاودانگی اصحاب امام حسین (ع) با خود امام است. حبیب تمامی ندارد، چون با قرآن و حسین (ع) است و از آنجا که قرآن و حسین تمامی ندارند، پس همراهان آن دو هم تمامی ندارند. از حبیب به وسعت قرآن و حسین می‌شود حرف زد. حبیب شاگرد خصوصی امام حسین (ع) است. حبیب نمونه‌ای از انسان کامل است که می‌توان با رجوع به شخصیتش پاسخ مسائل و مشکلات را گرفت. در این کتاب ابعاد گوناگون شخصیت حضرت حبیب که به طور متوازن رشد کرده است، بررسی گردیده و بدین منظور از آنجایی که برای تربیت، الگو حرف اول را می‌زند هشت محور از شاخص‌های زندگی یاران امام حسین در مدار حبیب بیان شده است. این اثر به معرفی مردی می‌پردازد که جاودانه است، حبیب‌بن مظاهراسدی آن قدر خود را به منبع بی‌پایان الهی، امام زماش نزدیک ساخت که خود نیز بی‌نهایت و ابدی شد، حبیب چون جویباری بود که از کوفه هجرت کرد تا به اقیانوس حسین (ع) برسد و کتاب الی‌الحبيب او و مسیر آسمانی‌اش را با جملاتی کوتاه به مخاطبان می‌شناساند. در ابتدای هر فصل ویژگی‌هایی را که باعث شد «حبیب، حبیب بشود» توضیح می‌دهد و مثال‌هایی را ذیل آن می‌آورد. معمولاً در پایان هر صفحه یا مطلب این کتاب، سؤال‌هایی آورده شده است که موجب تفکر خواننده و کمک برای درک مقصود نویسنده در کتاب است. کتاب الی‌الحبيب سرمشق‌هایی برای حبیب شدن نوشته سیدعلی اصغر علوی و محمد عبدالحسین زاده است که به اهتمام مرکز تحقیقات و انتشارات بسیج دانشگاه امام صادق (سدید) در ۱۷۰ صفحه به رشته تحریر درآمده است.

همر زمان حسین

■ نویسنده: حضرت آیت‌الله خامنه‌ای

■ انتشارات انقلاب اسلامی

کتاب هم‌زمان حسین مشتمل بر ۱۰ سخنرانی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در ماه محرم سال ۵۱ است. ایشان بین سال‌های ۴۶ تا ۵۵ به طور متناوب در مناسبت‌های مذهبی به تهران مسافرت می‌کردند و در جلسات مختلف به ایراد سخن می‌پرداختند. در این کتاب به موضوعاتی همچون: مباحث کلی مربوط به بحث امامت، درباره اهمیت شناخت امامان و نوظنه‌های دشمنان برای تحریف چهره مبارزاتی و مجاهدانه اهل بیت (ع)، مقامات و وظایف امامان، معانی مختلف جهاد و منظور از مجاهد بودن ائمه (ع)، شرحی تحلیلی بر تلاش‌های امام سجاد و امام باقر (ع)، توضیح سیره سیاسی و اجتماعی امام صادق (ع)، موضع‌گیری‌های ائمه (ع) نسبت به قیام‌های امامزادگان انقلابی، تعریف صحیح تقیه، برخوردهای تند برخی از ائمه با خلفا و علمای درباری و همچنین بهره‌گیری از شعرای مجاهد می‌پردازد. این بیانات بیش از آنکه یک سخنرانی باشد، یک بحث تحلیلی و علمی است. ایشان به ذکر کلی نظرات خود اکتفا نکرده‌اند و برای هر موضوعی که مطرح می‌کنند، شواهد متعدد تاریخی و روایی را پیش روی مخاطب می‌گذارند. در واقع این کتاب پایان راه نیست؛ بلکه آغازی است برای آشنایی صحیح با سیره پرپهچ و درس آموز اهل بیت (ع) و بر دانشمندان تاریخ اسلام است تا با بهره‌گیری از نکات و سرخط‌های ارائه شده در این کتاب، وظیفه خود را نسبت به این بزرگواران و جامعه اسلامی انجام دهند.

زینب، زینت اندیشه

■ نویسنده: فرشته قصاب براز جانی

■ انتشارات هاجر

کتاب «زینب، زینت اندیشه» که در رثای بانوی تراز اسلام، زینب کبری سلام‌الله‌علیها و با زبان و بیانی فاخر و ادبی نگاشته شده است، رسالت تاریخی حضرت را در عرصه‌های متفاوت به تصویر می‌کشد. بانویی که با کلام خود توانست واقعه عاشورا را تبیین نموده و از تحریف تاریخ جلوگیری کند و این پیام‌رسانی تا ابد الگویی باشد برای دفاع از حق و افشای حقیقت حتی در بدترین شرایط. از سال شصت هجری تاکنون، پس از حادثه کربلا، در هر زمان و مکان از شخصیتی جلیل‌القدر، با عظمت و کم نظیر یاد می‌شود که کلام، سخن و پیامش به زیبایی هرچه تمام‌تر بر قله رفیع انسانیت، با عزت و سربلندی، استوار ایستاده است. زنی صبور که رسالت تاریخی‌اش را به نیکوترین شکل به آیندگان انتقال داد و پیام‌رسانی‌اش، به مثابه چراغی روشن فرا راه دیگران قرار گرفت تا بواسطه راهنما و راهبر بودنش از ناملایمات بگذرد و تسلیم نگردد.

زینب نامی آشنا برای همگان است که با خردمندی و فرزادگی‌اش، عقیده بنی‌هاشم شد و با خطبه‌های کوبنده‌اش همانند شنشیر و زبان علی علیه‌السلام، با منطق قوی و افشاگری دقیقش پیام رسان خون شهیدان کربلا شد. کتاب زینب، زینت اندیشه سبک زندگی نائبه‌الحسین علیه‌السلام از آغاز تا پرواز؛ کتابی در مورد زندگانی و شخصیت حضرت زینب علیه‌السلام است و نقش و رفتار و سبک زندگی ایشان را در لحظه به لحظه حادثه کربلا و روزهای اسارت بیان می‌دارد.

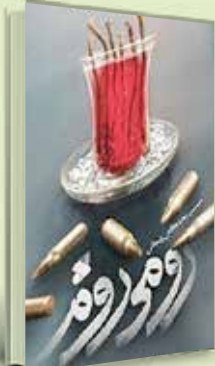

رومی روم

■ نویسنده: حسین زحمتکش

■ انتشارات چاپ و نشر بین‌الملل

در داستان کتاب رومی روم، «حاج ارسلان»، رزمنده دوران دفاع مقدس که از اول تا آخر جنگ (از ایستگاه هفت آبادان تا عملیات مرصاد) در صحنه نبرد حضور داشته، الان در اواخر دهه نود (سال ۱۳۹۸ هجری شمسی) شصت و چند سال سن دارد و تصمیم می‌گیرد برای برآورده کردن نذرش، عازم راهپیمایی اربعین شود. از دیگر سو نیز کهنه‌سربازی به اسم «برزان الخرجی» از نیروهای رژیم بعث عراق، اکنون توبه کرده و به خدمت زوار امام حسین علیه‌السلام درآمده است. زندگی اینها به‌نوعی در واپسین روزهای جنگ با هم تلاقی پیدا می‌کند. جنگ به پایان رسیده، رابطه ایران و عراق ترمیم یافته و پیاده‌روی اربعین دوباره احیا شده است. حالا این دو نفر دوباره سر راه هم سبز می‌شوند و همدگر را می‌شناسند. هر دو از هم کینه به دل دارند و اگر رابطه مساعد باشد، بدشان نمی‌آید که زهرشان را به یکدیگر بریزند. رومی روم، ماجرای درهم‌تنیده است از دو شخصیت ایرانی و عراقی که وجه اشتراک‌شان، حضور در بزرگترین جنگ کلاسیک تاریخ معاصر است؛ جنگی که البته با پیروزی جبهه حق به پایان رسید و ثمرات آن نیز تا اکنون ادامه دارد و با توجه به رابطه برادرانه مردمان ایران و عراق که به مناسبات مذهبی، فرهنگی و سیاسی نزدیکی با هم دارند، دنیا به چیزی جز این نمی‌تواند شهادت بدهد. از این دو شخصیت، آنکه در جبهه ایران است، بسیجی است و آن‌که در جبهه مقابل می‌جنگد، یعنی، تفاوت دو دیدگاه، از زمین تا آسمان است و اتفاقاً این دو هم بار روایت داستان را به‌طور موازی، یکی در میان بر دوش می‌کشند.

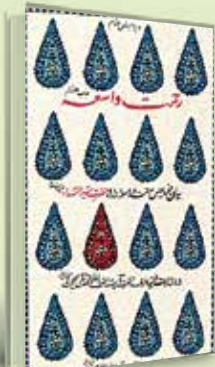

رحمت واسعه

■ نویسنده: آیت‌الله العظمی بهجت

■ انتشارات مرکز تنظیم و نشر آثار آیت‌الله العظمی بهجت

«رحمت واسعه» بیان خصایص رحمت واسعه خدا، حضرت سیدالشهدا (ع) در اشارات فقیه عارف، حضرت آیت‌الله العظمی محمد تقی بهجت قدس سره است که به کوشش گروهی از محققین، در ۱۰ فصل گزینش و گردآوری و تنظیم شده است. عشق به سیدالشهدا در حضرت آیت‌الله بهجت نمود بارزی داشت. این امر در شخصیت آن مرجع فرانزه، در دو بُعد، ظهور یافته بود: اول، سیره و روش و دوم، گفتار و بیان ایشان. کتاب «رحمت واسعه» با تکیه بر همین دو بُعد گردآوری شده‌است تا به لطف پروردگار، گامی در همان مسیری باشد که آغاز آن از انبیا و اوصیای‌الهی (ص) بوده‌است. مرکز تنظیم و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی بهجت قدس سره با در نظر گرفتن اهمیت ویژه این موضوع، بر آن شد که کتابی با محوریت موضوع حضرت اباعبدالله الحسین علیه‌السلام و واقعه عظیم عاشورا، برگرفته از گفتار و سیره آن عالم عارف منتشر سازد. این کتاب پس از تلاش فراوان، با پشت سر گذاشتن مراحل گوناگون گردآوری و تنظیم، به مرحله نشر رسید.

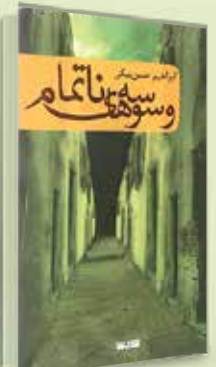

وسوسه‌های ناتمام

■ نویسنده: ابراهیم حسن بیگی

■ انتشارات کتابستان معرفت

«وسوسه‌های ناتمام»، داستان عاشقانه جوانی به اسم ایوب، یکی از اهالی کوفه در زمان امام حسین علیه‌السلام است که به قلم ابراهیم حسن بیگی در ۱۶۴ صفحه توسط انتشارات کتابستان معرفت در سال ۱۴۰۰ چاپ شده است. بیشتر آثار ابراهیم حسن بیگی در زمینه دفاع مقدس و انقلاب اسلامی است و او همچنین رمان‌ها و داستان‌های زیادی برای کودکان و نوجوانان نوشته و در اکثر آثارش نوآوری و خلاقیت به‌کار برده است. رمان وسوسه‌های ناتمام نیز با نگاهی نو، وضعیت کوفه، حرکت امام حسین علیه‌السلام به سمت کوفه در آستانه واقعه عاشورا و واقعه عاشورا را روایت می‌کند. این داستان از زاویه دید ایوب، یکی از سربازهای سپاه یزید روایت شده است. اصل رمان، قصه عاشقی ایوب است و تأثیری که این عشق نافرجام بر زندگی و سرنوشت او می‌گذارد. تمام انگیزه‌های این جوان برای ورود به لشکر یزید، رسیدن به دختری است که فقط یک بار او را دیده و حتی اسمش را هم نمی‌داند، اما چنان مجذوب او شده که به‌خاطرش وارد ماجراهایی می‌شود که هیچ‌وقت تصور نمی‌کند به چنین کارهایی منجر شود.

گفت‌وگو با مدیرعامل انجمن کتابفروشان جبهه فرهنگی انقلاب:

معرفی کتاب در بین مداحان رواج دارد

چند سالی است که معرفی کتاب در هیأت‌های مذهبی رشد چشمگیری داشته و برخی از مداحان شاخص و مشهور همچون محمود کریمی، مهدی رسولی، میثم مطیعی، سید مجید بنی فاطمه و... در مناسبت‌های مختلف آثاری را برای مطالعه، به مردم معرفی می‌کنند. این اتفاق مبارک در ماه محرم الحرام بیشتر مورد استقبال هیأت‌های مذهبی قرار می‌گیرد تا جایی که بسیاری از هیأت‌های بزرگ نمایشگاهی برای عرضه کتاب در نظر می‌گیرند؛ چند سالی است که با همکاری چند مجموعه فعال در حوزه کتاب، پویشی به‌نام «سفیر حسین» شکل گرفته که درصدد تسهیل برای عرضه کتاب توسط هیأت است. به سراغ محمد راهی مدیرعامل جوان یکی از این مجموعه‌ها به نام انجمن کتابفروشان جبهه فرهنگی انقلاب رفتم تا گفت‌وگویی درباره این پویش داشته باشیم که در ادامه می‌خوانید.

■ هیأت‌های مذهبی در ماه محرم بیشترین رونق را دارند و بخش قابل توجهی از مردم هم در این مجالس شرکت می‌کنند. این هیأت‌های مذهبی چگونه می‌توانند در معرفی و ترویج کتاب‌های خوب جریان‌سازی کنند؟

بله الحمدلله هرساله به برکت حضرت سیدالشهدا(ع)، ما رونق قابل توجهی را در هیأت‌های مذهبی داریم. هیأت به‌عنوان یک مرکز نقل برگزاری عزاداری‌های سیدالشهدا و ایام محرم و صفر که مهم‌ترین مسأله‌اش مسأله تاسوعا و عاشورا است، فرصت قابل توجهی است که محل اجتماع تمامی اقشار جامعه با تمامی سنین، با افکار متفاوت و با گرایش‌های مختلفی است که در جامعه وجود دارد و حتی اندیشه‌های مختلفی که ممکن است بعضاً در مسائل سیاسی اختلاف‌نظرهایی وجود داشته باشد. اما مغناطیس سیدالشهدا(ع) همه این طیف‌ها و جناح‌بندی‌ها و جبهه‌بندی‌ها را کنار می‌زند و همه زیر پرچم عزاداری اباعبدالله جمع می‌شوند و این فرصت یک فرصت ویژه است. این اجتماع عظیم مردم در جای جای ایران اسلامی، برای کار فرهنگی و برای فعالیت فرهنگی یک فرصت خاص است و اگر بتوانیم بخوبی از این ظرفیت استفاده کنیم، حتما شاهد اثرات مثبتش خواهیم بود. برای مثال می‌توانیم کتاب‌هایی را که از نظر محتوا، ارزشمند و غنی هستند در فضای هیأت ترویج کنیم. با برگزاری میز کتاب، با معرفی کتاب توسط سخنران و مداح، با معرفی خادمین هیأت، با فضاسازی‌هایی که در محیط هیأت در حوزه کتاب می‌تواند انجام بگیرد. اینها واقعاً فرصت تکرارنشدنی است که ما باید کمال استفاده و بهره را ببریم و بتوانیم کتاب‌هایی را که مرتبط با اندیشه و تفکر عاشورا است، عرضه کنیم. البته در کنار این موضوع می‌توان مسائل مهمی را که در کشور ما مطرح است از جمله مسائل اقتصادی، سبک زندگی تا تربیت فرزند و آسیب‌های اجتماعی هم مطرح کرد. درواقع تمام این موضوعات قابل عرضه در هیأت حسینی است. این کار را می‌توان با محوریت کتاب انجام داد. این باعث می‌شود هم آگاهی‌ها و دانایی مردم در زمینه‌های مختلف افزایش پیدا کند و هم در عرصه عمل هم ان‌شاءالله نتایج خوبی را شاهد باشیم.

■ آیا هیأت بزرگ و شناخته شده‌ای هست که مداح یا منبری آن هیأت به‌طور مستمر در طول سال کتاب معرفی کند؟

بله. مسأله معرفی کتاب الحمدلله در سال‌های اخیر بسیار خوب رواج پیدا کرده است. حاج مهدی رسولی که در شهر زنجان هیأت دارند. حاج محمود کریمی در تهران، حاج آقا بذری از شمال کشور، حاج میثم مطیعی در هیأت میثاق با شهدای دانشگاه امام صادق(ع) را می‌توان نام برد. این عزیزان کسانی هستند که کار معرفی کتاب را در هیأت شروع کردند. معرفی کتاب در بین مداحان و واعظین کشور رواج پیدا کرده و به‌عنوان یک دغدغه مهم شکل گرفته و روزه‌روز هم در حال گسترش است. در برخی از هیأت‌ها مسیری طی شده است که معرفی کتاب به‌عنوان یکی از برنامه‌های اصلی هیأت، مطرح است و فردی مسئولیت معرفی کتاب را برعهده دارد. حتماً کتاب این ظرفیت را دارد که به‌عنوان یکی از برنامه‌های اصلی و در چینش برنامه‌های هیأت قرار بگیرد. الحمدلله جریانش شکل گرفته و رفته رفته هم در حال رفتن به سمت این است که هیأت‌های دیگر هم از این ظرفیت استفاده کنند. ممکن است حتی قبل از دوستانی که

مداحان مطرح کشوری هم هستند مداحان دیگری هم در جاهای دورافتاده‌تر یا جاهایی که رسانه ندارند این کار را شروع کرده باشند اما ما از آنها اطلاعی نداریم، قطعاً اگر در حال انجام این کار هستند از آنها ممنون هستیم که به‌عنوان یک دغدغه اساسی این موضوع را دنبال می‌کنند. ■ آیاخود مداحان کتاب را انتخاب می‌کنند یا از افرادی مشورت می‌گیرند؟ مجموعه‌های مختلفی هستند که این مشورت‌ها را می‌دهند. برای مثال در مجموعه انجمن کتابفروشان جبهه فرهنگی انقلاب عزیزانی هستند که کتاب‌ها را به دست مداحانی که با آنها مرتبط هستند می‌رسانند و آنها کتاب را می‌خوانند و اگر به قولی با آن کتاب ارتباط بگیرند پشت تریبون اعلام می‌کنند که کتاب خوبی است و این طور نیست که کتاب را نخوانده بخوانند معرفی کنند. در واقع بسیاری از مداحان تا خودشان از محتوای کتاب مطمئن نشوند آن را معرفی نمی‌کنند. طبعاً بسیاری از مداحان ما مثلاً از جمله حاج مهدی رسولی که ایشان خودشان اهل کتاب هستند و با مجموعه کتابی که در شهر زنجان داریم دائماً در ارتباط هستند و رفت‌وبرگشت دارند و با آنها ارتباط می‌گیرند و خودشان دغدغه کتاب دارند و پیگیر کتاب‌های جدید هستند. این ارتباط امروز دیگر دوسویه است. یعنی گاهی این معرفی کتاب از طرف دغدغه‌مندان کتاب اتفاق می‌افتد. گاهی مداح دغدغه جدی کتاب را دارد و دنبال این است تا در هیأت چه کتابی را معرفی کند. ■ این معرفی‌ها چقدر مؤثر است و به فروش کتاب کمک می‌کند؟

اینکه معرفی مداح چقدر بر این موضوع اثر دارد یک موضوع واضح و شفاف است. وقتی مردمی که مداحی را قبول دارند و آن مداح جمع‌کننده این جمعیت است و مردم نیز به‌واسطه علاقه‌ای که به صدا یا محتوا و اندیشه آن مداح دارند در آن هیأت شرکت می‌کنند، طبعاً اعتمادی به مداح وجود دارد و وقتی یک کتاب از طرف این مداح یا سخنران اعلام می‌شود، مردم با اطمینان خاطر به سمت کتاب می‌روند و برای تهیه آن کتاب ترغیب می‌شوند. اگر کتابی که تبلیغ می‌شود در دسترس هم باشد برای مثال میز کتابی جلوی هیأت برگزار شود، بسیار تأثیر زیادی در فروش کتاب دارد و این کاملاً مشهود است. در واقع اگر مداح پای تبلیغ کتاب بیاید شاهد اتفاقات خوبی خواهیم بود.

■ امسال سال چندم پویش سفیر حسین است، ارزیابی شما از استقبال مردم از یک‌سو و استقبال بانیان هیأت‌ها برای برپایی میز کتاب و معرفی کتاب از سوی دیگر چگونه است؟ امسال چهارمین دوره پویش سفیر حسین است. اما سال اول به نام حیات حسینی بود و از سال بعدش به سفیرحسین نامگذاری شد. باتوجه به اینکه امسال نسبت به سال گذشته حداقل رشد ۸۰-۷۰ درصدی در تعداد سفیران حسین برای برپایی میز کتاب داشتیم، قطعاً معرفی کتاب وضعیت بهتری را در هیأت‌ها خواهد داشت و استقبال مردم هم طبعاً بیشتر خواهد شد. این استقبال بشدت تحت تأثیر اقدامات مسئولان هیأت است، یعنی هر چقدر مسئولان یک هیأت مثل مداح، منبری و... بیشتر به کتاب توجه کند استقبال مردم هم بیشتر می‌شود.

■ پیش‌بینی شما برای میزان مشارکت و میزان فروش در پویش سفیر حسین سوم چیست؟

پیش‌بینی ما این است که بتوانیم در هیأت حسینی،

میزان فروش بسیار بیشتری را نسبت به سال گذشته تجربه کنیم. امسال برای اولین بار قرار است فروش کتاب به‌صورت مجازی هم اتفاق بیفتد و توسط سامانه‌ای که طراحی شده، فرایند بهتری را شاهد باشیم. فروش از این سامانه توسط کتابفروشی‌ها هم انجام می‌شود که در کل پیش‌بینی ما این است که به امید خدا از فروش قابل توجهی برخوردار شود.

■ فرایند برگزاری پویش سفیر حسین در محرم امسال به چه شکلی است؟

ما از ماه گذشته در سامانه tarh.khooshe.org علاقه‌مندان به حوزه کتاب و کسانی که دغدغه برگزاری میز کتاب هیأت را داشتند ثبت‌نام به عمل آوردیم. بعد از ثبت‌نام تمامی سفیران در یک دوره مجازی دو ساعته نسبت به همه اتفاقاتی که باید برای برپایی میز کتاب اعم از نحوه معرفی کتاب، لیست کتب منتخب پویش و نحوه ترویج تبلیغ کتاب در هیأت رقم بخورد ر آموزش دیدند و خواهند دید که برخی کتاب‌ها پویش و مسابقه دارند و یکسری از کتاب‌ها به‌صورت ویژه در فضای مجازی و صداسیما ترویج و تکثیر می‌شوند. زمان برگزاری این پویش هم تا پایان ماه صفر در نظر گرفته شده است.

■ پویش سفیر حسین توسط چه مجموعه‌هایی در حال برگزاری است؟

ایده برگزاری پویش سفیر حسین توسط انجمن کتابفروشان خوسه جهت عرضه و توزیع کتب ارزشی و انقلابی در سراسر هیأت حسینی در سراسر کشور بود که

معرفی کتاب در بین مداحان و واعظین کشور رواج پیدا کرده و به‌عنوان یک دغدغه مهم شکل گرفته و روزه‌روز هم در حال گسترش است. در برخی از هیأت‌ها مسیری طی شده است که معرفی کتاب به‌عنوان یکی از برنامه‌های اصلی هیأت، مطرح است و فردی مسئولیت معرفی کتاب را برعهده دارد

هرساله مجموعه‌های مختلفی به این پویش ملحق شدند و هم‌افزایی و همکاری شکل گرفت. امسال چند مجموعه در حال همکاری با پویش سفیر حسین هستند. از جمله دوستان ما در جامعه ایمانی مشعر، مؤسسه خانه کتاب و ادبیات ایران به نمایندگی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، همکاران مرکز رسانه‌ای شیرازه، کتابشهر و پاتوق کتاب و تعداد زیادی از عزیزانی که در بخش‌های مختلف پویش سفیر حسین را همراهی می‌کنند.

■ چه کتاب‌هایی برای سومین پویش سفیر حسین در نظر گرفته شده است؟

کتاب‌هایی که در پویش سفیر حسین مدنظر قرار گرفته ۲۳ عنوان کتاب است که به طور کلی به دو دسته تقسیم می‌شوند. ۱۳ عنوان در ارتباط با کتب محرمی که متناسب با حال و هوای محرم و متناسب با اندیشه و سبک زندگی اهل بیت(ع) است. علاوه‌بر این ۱۰ عنوان کتاب هم به‌طور عمومی برای مخاطبان مختلف از جمله بانوان، کودکان، نوجوانان و... در نظر گرفته شده است. تلاش کردیم کتاب‌هایی انتخاب کنیم که برای هر مخاطبی که به هیأت وارد می‌شود قابل استفاده باشد و همه گونه‌های مخاطب را پوشش دهد. به‌عنوان مثال مسأله الگوهای شخصیتی ایرانی – اسلامی برای مخاطب کودک، مهدویت برای مخاطب نوجوان، امیدآفرینی و حل بحران آینده شغلی برای جوانان، مسأله جمعیت و تربیت فرزند و ادبیات پایداری برای بانوان و آقایان، محرومیت‌زدایی جهادی، ایجاد اشتغال و کسب و کار و آسیب‌های اجتماعی و... که

ما برای همه اینها کتاب تهیه کردیم که لیست آن را ارسال کردیم و سعی شده از بهترین‌های هر حوزه انتخاب شود تا در میز کتاب هیأت شاهد یک بسته کامل کتابی باشیم.

■ استفاده از رسانه‌های فراگیر می‌تواند باعث افزایش مخاطبان این پویش شود و مردم را به سمت کتبی که مدنظر این پویش است سوق دهد. چه برنامه رسانه‌ای برای این پویش در نظر گرفته‌اید؟

با رایزنی که انجام شد، مجموعه سازمان صدواسیما قرار است تا تیزرهای برخی از این کتاب‌ها که به‌صورت پویش و مسابقه است را پخش کند. یک تیزر از کل پویش سفیر حسین و برپایی میزکتاب در هیأت و کتابفروشی‌ها تهیه شده و ان‌شاءالله در صدواسیما جمهوری اسلامی ایران، در فضاهای مجازی توزیع و پخش خواهد شد تا مردم از فرایند برپایی میزکتاب هیأت مطلع شوند تا ان‌شاءالله بتوانند از کتاب‌هایی که در هیأت‌ها عرضه می‌شود به نحو احسن بهره‌مند شوند و به امید خدا از این کتاب‌ها استفاده کنند.

■ باتوجه به هزینه‌هایی که ارسال کتاب بویژه برای ارسال به شهرهایی غیر از تهران دارد، مسأله رساندن کتاب به هیأت می‌تواند چالش جدی در این پویش باشد. فرایند رساندن کتاب به هیأت چگونه است؟ آیا هیأت باید کتاب را از شما بخردن؟

بله هزینه ارسال کتاب بسیار بالا رفته و تبدیری که ما برای این موضوع درنظر داشتیم و قرار دادیم این بود که سفیر حسین و برپاکنده میز کتاب به نزدیک‌ترین کتابفروشی محل زندگی خودش متصل می‌شود و می‌تواند کتاب‌ها را از آن کتابفروشی تهیه کند تا متحمل هزینه‌های سنگین ارسال نشود. طبعاً این ارتباطی که بین سفیر و کتابفروشی شکل می‌گیرد می‌تواند زمینه همکاری و تعامل بیشتر را هم با کسانی باشد که دغدغه کتاب را دارند ایجاد کند.

■ مردم چگونه می‌توانند با دبیرخانه پویش سفیر حسین ارتباط بگیرند؟

مردم می‌توانند با مراجعه به سامانه tarh.khooshe.org از آخرین اخبار پویش سفیر حسین مطلع شوند، همچنین با شماره‌گیری ۰۲۱۶۶۱۲۳۰۹۰ می‌توانند با دبیرخانه پویش سفیرحسین ارتباط بگیرند و در جریان اقدامات این پویش قرار بگیرند.

مختلف به او چه مزیتی برایش دارد؟ آیا پرداختن به مقوله ازدواج در داستان کودکانه نیازاوست؟ اینکه با خاله سوسکه همراه شود تا بداند اگر زن هرکس بشود او را با چه می‌زند؟ یا مثلاً اینکه بداند در یک خانه قدیمی روحی به نام لئو سرگردان است مزیتی برای او دارد؟ شرح تمامی حوزه‌ها و نیازهای کودک در اینجا ممکن نیست، اما برای مثال مخاطب در سنین کودکی در مباحث دینی نیاز به الفت و محبت با اهل بیت اهمیت بیشتری نسبت به تاریخ و احکام دارد و کتاب را با این توجه انتخاب کنیم.

و آخرین مسأله‌ای که می‌خواهم از آن بگویم میزان «خشونت» و احساساتی چون «اندوه» و «ترس» است. این موارد به داستان و محتوای آن و چه تصویرگری و شیوه آن باید مناسب با سن کودک باشد.

برای مثال در شاهنامه کشته شدن سهراب به دست پدرش برای کودک بسیار غم انگیز است و به همین جهت مناسب نیست. روایت جنگ‌ها و کشته‌ها و کشته شدن‌ها می‌تواند برای کودک از جهت خشونت نامناسب باشد یا در مواردی او را بترساند و در او حس نا امنی ایجاد کند. فلذا باید به آن توجه کرد. اگر چه این می‌تواند در کودکان مختلف متفاوت باشد اما توجه به این موضوع در انتخاب کتاب اهمیت وافر دارد.

می‌شود ازاین مؤلفه تناسب سنی بیشتر از این‌ها گفت اما چه کنم که کیسه هزارتایی کلماتم را تا آخر خرج کرده‌ام. فقط ۱۳ کلمه برایم مانده پس فقط بگویم که اینجا پایان قصه نیست این داستان ادامه دارد.

والدین یا معلم‌های کتابخوانی تصمیم می‌گیرند کتاب‌هایی از زندگی پیامبران برای کودک بخوانند. این موضوع بسیار مهم است که چه برشی از زندگی پیامبر در کتاب انتخاب شده باشد. آیا کشته شدن یک فرد توسط حضرت موسی(ع) یا راه کردن حضرت اسماعیل در بیابان توسط حضرت ابراهیم(ع) برای کودک قابل فهم است؟! آیا این عدم امکان فهم برای کودک، در تصور نادرست از پیامبران مؤثر نخواهد بود؟ و این چنین کتاب، به ضد خود تبدیل می‌شود.

علاوه‌بر توجه به دایره فهم، نیاز کودک شما نیز در تناسب با گروه سنی اش مهم است. مهم این است که بدانیم کودک در هرگروه سنی به چه آموزه‌هایی نیاز دارد؟ انتقال مفاهیم

نویسنده از نظر درک و زبان با مخاطب خود متفاوت است. او باید بتواند مفاهیم را هم مناسب سن مخاطب انتخاب کند و هم این مفاهیم را مناسب او بیان بدارد.

اینکه چه موضوعی برای کودک قابل فهم و مناسب است و چه پرداختی برای کودک بهترین است دارای پارامترهای متفاوتی است. یکی از آنها قدرت درک مفاهیم بویژه مفاهیم انتزاعی در سنین مختلف است. ژان پیازه به تفصیل به این موضوع پرداخته که در این مجال فرصت باز کردن آن را نداریم اما خوب است بدانیم اگرچه کودکان می‌توانند متفاوت باشند اما موضوع آنقدرها هم نسبی نیست که هیچ اصلی نداشته باشد. بگذارید یک مثال از انتخاب اشتباه بزنم. بسیاری از